Posamezna številka Din 1.50. Poštnina plačana v gotovini.

GLASILO NEZAVISNE DELAVSKE STRANKE JUGOSLAVIJE

Izhaja vsak četrtek. — Uredništvo in upravništvo: Karl Marksa (preje Turjaški) trg št. 2, pritličje. — Naročnina za mesec 6, četrtletno 18 Din. — Dopisi se ne vračajo.

Štev. 7. LJUBLJANA, četrtek, 7. februarja 1924. Leto II.

Gospodarska konferenca v Zagrebu.

Kapitalistični razred v Jugoslaviji išče medsebojnih stikov preko vseh konkurenčnih bojev, ki jih vodi srbska, hrvatska in slovenska buržuazija. V Zagrebu so se koncem januarja sestali zastopniki podjetniških organizacij iz cele države, da razpravljajo o važnih gospodarskih vprašanjih, t. j. kako povečati svoje profite in utrditi svoja podjetja. »Profit« gre preko nacionalnih nasprotij zgoraj omenjenih buržuazij, išče pota, da jih premosti in tako ustvari enotno fronto jugoslovanskega kapitala. V tem leži pomen zagrebškega gospodarskega parlamenta.

Ta fronta je naperjena proti proletariatu, proti industrijskemu delavstvu, proti nameščencem in revnim kmetom. Ofenziva kapitala naj postaja jačja v dobi gospodarske krize in naraščajoče brezposelnosti.

Gospoda se sicer ni dosti pečala z vprašanjem glede razmerja napram delavstvu. Vendar razkrije samo ena točka sprejetih resolucij politiko jugoslovanske buržuazije: **Oni zahtevajo revizijo zakona o zaščiti delavcev in socialne zakonodaje.** To znači še večje poslabšanje socialne zakonodaje v primeri z ono, ki je veljala v monarhistični reakcionarni Avstriji, še večje izkoriščanje.

Zagrebška gospodarska konferenca je nov signal delavskemu razredu, ki oznanja nove nevarnosti: slovenska, hrvatska in srbska buržuazija se organizira v enotno fronto proti delu, pripravlja se nov napad na mezde in socialno zakonodajo, ofenziva se bo poostrila.

In delavski razred? On je danes razcepljen. Postal je politično pasiven, v strokovnih organizacijah se širi duh nevtralnosti, ki ga je zasejala buržuazija in razni njeni plačani in neplačani agenti.

Posledica tega je, da postaja buržuazija vedno bolj pogumna, da je ofenziva vedno ostrejša in da narašča reakcija od dneva v dan. To vodi v popolno sužnost.

Če delavski razred ne bo pokazal politične aktivnosti v svoji razredni revolucionarni stranki, mu vse strokovne organizacije ne bodo pomagale ničesar. Dokler delavstvo ne bo s svojo lastno silo strlo režima izjemnih zakonov, toliko časa bodo ostali vsi napori brezuspešni. Zakona za zaščito države pa ne bodo premagale strokovne organizacije, marveč samo razredna delavska stranka, ki bo zbrala v svojih vrstah široke mase proletariata. Za ta boj pa treba aktivnosti, treba borbenosti, odločnosti in vstrajnosti.

Spričo današnjega položaja in zagrebškega signala se mora razlegati v industrijskih revirjih:

V politične organizacije revolucionarne delavske stranke!

S političnimi sredstvi v boj proti izjemnim zakonom!

Brez političnega boja ni uspešnega dela v strokovnih organizacijah!

Sodrugi, na delo, kljub vsemu!

Dve delavski vladi.

Sovjetska Rusija — kraljevina Anglija.

Dve največji državi v Evropi: Unija sovjetskih republik (Rusija) in imperialistična Anglija imata danes delavsko vlado. Kar bi se vsakemu buržuju in marsikakemu »socialistu« II. internacionale še 1914 zdelo nemogoče, se je zgodilo in obstoja.

Šest let je že preteklo, odkar so buržuazni časopisi poročali o »boljševiških bandijih«, ki so vrgli buržuaznega »demokrata« Kerenskega, se polastili vlade in vpeljali diktaturo proletariata. Šest let so kričali o neizogibnem padcu kmetsko-delavske sovjetske vlade, o njenem gospodarskem propadanju in prorokovali bližnji konec delavsko-kmetske vlade na svetu. Buržuazna prorokovanja so ostala samo pobožne želje. Delavsko-kmetska sovjetska Rusija je danes močnejša kot kdaj, njeno gospodarstvo urejeno bolj kot v marsikateri kapitalistični državi in sovjetski »červonec« se pojavlja na svetovnem trgu kot konkurent, ki je pustil daleč za seboj švicarski frank in ameriški dolar in ki se kosa za prvenstvo samo še z angleškim funtšterlingom. Ta notranja konsolidacija sovjetske Rusije je za kapitalistične države tem bolj opasna, ker si same ne morejo pomagati in se pogrezajo v vedno večji gospodarski in politični kaos. In zgodovinska nujnost sili tiste buržuazne vlade, ki so skozi leta obsipali sovjetsko vlado kot »krvniško«, »nasilniško«, »krvavo« itd., da jo danes priznajo kot enakopravno z vsemi drugimi vladami. Prva se je odločila in priznala Rusijo Anglija, sledila ji je Italija in vse druge države se pripravljajo, da s priznanjem sovjetske Rusije obenem priznajo, da so lagale, da so se uračunale, ko so upale na zlom prve delavske vlade.

Boljševiki so tekom šestih let dosegli velikanski uspeh. Pred eno kmečko-delavsko sovjetsko vlado kapitulirajo vse kapitalistične vlade sveta, brezpogojno, brez koncesij. Poleg notranje konsolidacije je torej sovjetska Rusija uspela doseči tudi konsolidacijo na zunaj.

Drugo delavsko vlado imamo par tednov v Angliji. V kraljevini Angliji je prišla na vlado delavska stranka »Labour partie«, ki je izšla kot druga najmočnejša stranka iz zadnjega volilnega boja.

Medtem ko so prevzemanje vlade v Rusiji potom boljševikov obsojale vse buržuazne vlade in stranke in velik del »socialistov« II. internacionale, se je prevzemanje vlade po angleški delavski stranki pozdravljalo od vseh strani. In buržuazno časopisje izkorišča to priliko, da v dolgih člankih razlaga delavstvu pravilno taktiko angleške delavske stranke in da obsoja boljševike, ki so se potom »krvave revolucije« polastili vlade, mesto da bi po vzgledu angleških labouristov počakali, da bi potom volitev prišli do vlade. Vse buržuazno časopisje in z njimi socialistično govori o dveh delavskih vladah, kot bi to, kar so dosegli boljševiki bilo isto, kar je sedaj dosegla delavska stranka v Angliji. In vendar mora vsakemu marksistu biti jasno, da je med angleško delavsko vlado in rusko delavsko vlado taka razlika, kot je med rusko sovjetsko vlado in eno demokratično kapitalistično vlado.

V Rusiji se je s prihodom boljševikov na vlado izpremenil **sistem**, v Angliji so se zamenjale samo **osebe**. Rusija je s prihodom boljševikov na oblast postala **socialistična sovjetska republika**, Anglija pa je pod delavsko vlado ostala še naprej **kapitalistična konstitucijonalna kraljevina**. Boljševiki so v Rusiji, ko so prišli na oblast, **dali svobodo vsem narodom**, ki so bili tlačeni v caristični Rusiji, v Angliji bodo pod delavsko vlado še naprej zasužnjeni **stomilijonski narodi v Indiji in po angleških kolonijah**, v Rusiji **so postale tovarne in zemlja skupna last delavcev in kmetov**, v Angliji ostanejo tovarne, rudniki, železnice, veleposestva itd. **še naprej privatna lastnina**. V Rusiji delajo delavci in kmetje zase, v Angliji bodo delali delavci **še naprej za tovarnarja, kmetje za veleposestnika**. Razlika ostane torej v bistvu ista, kot je bila preje, ko je v Angliji bila na vladi še konservativna stranka.

Nočemo prorokovati, kaj bo z delavsko vlado v Angliji. Kakor na eni strani pozdravljamo zmago angleških delavcev, smo na drugi strani prepričani, da se tej delavski vladi ne bo posrečilo izvesti nobenih bistvenih sprememb, **ker se veže na kapitalistični ustroj, na kapitalistične zakone**. Delavska stranka Anglije je prevzela vlado v težkem položaju. Industrija je v zastoju, brezposelnost velika, mednaroden položaj poln nevarnosti, notranji položaj v znamenju ostre razredne borbe, borbe med izkoriščevalci in izkoriščanimi. Zadnji štrajk na železnici in grozeči štrajk v ladjedelnicah in rudnikih nam to potrjujejo. Nemogoče je vsa ta nasprotja likvidirati v kapitalistični družbi, delavska vlada Anglije bo pač mogla ublažiti nekoliko izkoriščanje delovne sile, ali tudi v tem pogledu bo mogla ili **samo tako daleč**, v kolikor ji bode to dopustila kapitalistična liberalna stranka, od katere je odvisen obstoj delavske vlade.

Sodelovanje z buržuazijo še ni nikjer ojačilo delavskih razrednih pozicij in tudi angleška delavska stranka bo prej ali slej to izkusila. In ta izkušnja bo angleško delavstvo privedla na pot pravega razrednega boja, na pot boja brez kompromisov z buržuazijo; izkušnje bodo privedle tudi angleške delavce do spoznanja, **da ni dovolj, da pridejo v vlado, ampak da se morajo boriti za spremembo sistema.**

V Rusiji so **revolucionarnim potom spremenili sistem**, v Angliji pa **potom volitev osebe**. Taktika ruskih boljševikov je revolucionarna, taktika angleške delavske stranke pa reformistična. In kakor se razlikujejo taktike, tako se razlikujejo uspehi. — Angleška delavska stranka je včlanjena v II. internacionali, ruska boljševiška stranka pa v III. internacionali.

Katera je šla po pravi poti, kažejo uspehi.

Poletariatu Slovenije!

Ofenziva internacionalnega kapitala proti internacionalnemu proletariatu narašča: V Nemčiji se je kapitalistični reakciji posrečilo, da je razredni proletariat moral napraviti umik za korak nazaj; v Bolgariji se je revolucionarna akcija proletariata ponesrečila; tudi po drugih državah nastopa **poostrena kapitalistična reakcija.**

Poostrena kapitalistična reakcija se odvaža v vedno hujšem pritisku na proletarski razred: V **gospodarskem** oziru skuša kapital zvaliti vsa bremena internacionalne gospodarske krize na proletariat z realnim zniževanjem mezde in deloma z zviševanjem delovnika; v **političnem** oziru se proletariatu kratijo osnovne politične svobode in njegove razredne stranke so v celi vrsti držav izven zakona. Zavedni delavci so politično preganjani; ob vsaki razredni akciji se polnijo ječe delavskih žrtev. Internacionalni kapital se v dosego popolnega gospodarskega zasužnjenja proletariata poslužuje **politične nasilnosti.**

Samo v Nemčiji in Bolgariji je točasno nad 10.000 delavcev v zaporih; v drugih državah tudi na stotine. Njihove družine so v največji bedi.

V tem položaju **mora proletariat sam poseči po samopomoči.** Skoro po vseh državah že delujejo požrtvovalno pomožni odbori, ki zbirajo prostovoljne prispevke za trpeče sodelavce, ki jih je kapitalistična reakcija vrgla v ječe; pa tudi njihovim ženam in otrokom ter sirotam padlih borilcev je treba nujne pomoči v njihovi bedi.

Vprašanje delavske samopomoči ima na sebi **visoko etično potezo:** proletariat mora spoznati, da ima napram žrtvam-sobojevnikom **moralno dolžnost**, da jim pomaga. Tudi ne gre tu za strogo strankarsko opredeljenost: internacionalni odbor delavske pomoči podpira vse žrtve kapitalistične reakcije, ne glede na to, ali so komunisti, anarhisti, socialni demokrati ali tudi krščanski socialisti. Delavska samopomoč mora podpirati **vse žrtve** kapitalistične reakcije, ne glede na njihovo strankino pripadnost: zato je v resnici **medstrankarska akcija.**

V Sloveniji doslej nismo imeli odbora, ki bi se posvetil organiziranju delavske pomoči za žrtve kapitalistične reakcije. Zato pa je slovenski proletariat v primeri z inozemskim proletariatom v tem oziru **zelo pasiven in neagilen, kar mu ni ravno v čast!**

Z današnjim pozivom pa stopa pred slovensko proletarsko javnost odbor, **ki hoče tudi v Sloveniji organizirati delavsko samopomoč:** hoče poskrbeti, da se uvede med slovenskim proletariatom **redno** pobiranje prispevkov za žrtve kapitalistične reakcije po **smotrenem** načrtu. — Podrobna navodila razpošljemo delavskim razrednim organizacijam v prihodnjih dnevih.

Z malenkostnimi prispevki, ki jih je **zmožen vsak** delavec, bomo po smotrenem načrtu mogli zbrati lepe vsote.

Naj živi delavska solidarnost! V boj proti internacionalni kapitalistični reakciji!

Ljubljana, dne 5. februarja 1924.

Pokrajinski odbor
»Internacionalne delavske pomoči«
za Slovenijo.

NDSJ in strokovno vprašanje.

I.

V tej veliki zgodovinski fazi razpadanja kapitalizma ne more ostati stranka razredno-zavednega proletariata, kot je NDSJ, brezbrižna napram prol. strokovnemu gibanju. Periodo razpadanja kapitalizma označujejo vedno pogostejši spopadi proletarijata s kapitalom. Vedno bolj organizirane in centralizirane organizacije delodajalcev se pojavljajo pred proletarskimi organizacijami v vseh važnejših bojih. Vrhu tega podpira vedno te organizacije kapitalistični državni aparat, tako da je izpremenjen vsak večji gospodarski spor po buržuaziji v velik političen boj. Vedno večja beda proletarskih množic, ki spremlja finančno in gospodarsko politiko buržuazije, njene imperialistične avanture, njeni reakcionarni in diktatorski napadi na gospodarske in politične pravice proletariata povzročajo to, da niti strokovne organizacije ne morejo ostati ravnodušne napram političnim vprašanjem, te in razredne, revolucionarne proletarske stranke ne morejo zamuditi prilike, da ne bi proletarske množice, zbrane v strokovnih organizacijah združile v močno enotno fronto, tako da z velikimi akcijami množic izvojujejo boj proti kapitalistični reakciji, za udejstvitev socializma. Vsakdanji interesi proletariata dokazujejo dejstvo, da se ekonomije ne da ločiti od politike in da more dovesti do težkih porazov delavskega razreda na vseh poljih in do konsolidiranja kapitalističnega izkoriščanja — vsak poskus političnega nevtraliziranja strokovnih organizacij ali nevtraliziranja marksističnih strank.

II.

Izhajajoč s te načelne podlage izjavlja NDSJ, da je nujna potreba skupnega nepomirljivega razrednega boja strokovnih organizacij in proletarskih revolucionarnih strank, da bo NDSJ z vsemi silami delala na tem, da se ustvari kljub vsem oviram tudi v Jugoslaviji to idejo akcijske enotnosti proletariata na podlagi nepomirljivega razrednega boja. V tej smeri vidi NDSJ odličen predznak v akcijskem programu CRSOJ, ki stoji odločno na stališču pravilne razredne orientacije delavskih strokovnih organizacij proti škodljivim stremljenjem ustvarjanja žoltih, nevtralnih strokovnih organizacij.

Izjavljajoč se proti politični nevtralnosti strokovnih organizacij,vstraja N. D. S. J. na stališču, da v tem času razkola proletarskih strank ostane strokovno gibanje neodvisno od vseh političnih strank.

III.

Strogo spoštujoč strankarsko neodvisnost strokovnega gibanja, mora NDSJ kot avantgarda razredno - zavednega proletariata sistematično in po načrtu uporabiti vse svoje sile za ustvaritev enotnosti proletarskih množic v akciji, za razredno orientacijo vseh strokovnih organizacij, tako da more v velikih razrednih bojih s kapitalističnim razredom voditi NDSJ najširše izkoriščane proletarske množice. Radi ustvaritve teh razrednih ciljev se bo NDSJ tudi v bodoče prizadevala, da zastopajo njeni člani v strokovnem gibanju katerekoli orientacije strankino stališče glede strokovne politike, v svrho ustvarjanja močne proletarske bojevne fronte. Šele s takim disciplineiranim sistematičnim delom svojih članov bo mogla stranka ustvariti duševne zveze med strokovno organiziranimi množicami in proletarsko revolucionarno stranko.

IV.

Sedanji položaj strokovnega gibanja brezdvomno potrjuje pravilnost tega stališča in potrebo strankinega delovanja za konsolidacijo strankinega gibanja. Radi razkola in drugih objektivnih in subjektivnih pogojev se ni zboljšal položaj celokupnega strokovnega gibanja kot tudi njegovega levega krila — neodvisnih strokovnih organizacij. Obe razredni strokovni gibanji (GRSJ in CRSOJ) nista mogli postati organizaciji širokih množic. Mnogo objektivnih težkoč je povzročilo, da v neodvisnem strokovnem gibanju ni dovolj centraliziranosti in duševnega stika med zvezami in centralo.

Kljub temu, da se izkazuje politika enotne fronte vedno pravilnejša v svrho revolucioniranja množic in razkrinkanja reformističnih voditeljev, se mora konštatirati, da taktike enotne fronte niso v zadostni meri izkoristile neodvisne strokovne organizacije, niti NDSJ, radi česar niso bili povoljni rezultati v pogledu revolucioniranja množic. Ta položaj nalaga potrebo, da se stranka z vsemi silami prizadeva, da se izvršuje politiko enotne fronte in enotnosti strokovnega gibanja mnogo energičnejše in predvsem od spodaj, potom množic. NDSJ ima biti s svojo propagando, agitacijo in akcijami najmočnejši faktor dviganja, urejevanja, združevanja in revolucioniranja delavskega strokovnega gibanja in da ravno s tem dokaže potrebo aktivne strankine strokovne politike.

V.

Radi dejstva, da se ogromne proletarske množice izven vsake organizacije in da je vsak resnejši boj brez teh množic obsojen na neuspeh, bo NDSJ izvedla najenergičnejši boj za ustvaritev enotne fronte proletariata in enotnosti strokovnih organizacij, v čemer vidi eden najboljših načinov, da se uvede vse zaostale in pasivne proletarske množice v boj proti kapitalističnim napadom.

Medtem je na ves dosedanji trud levice strokovnega gibanja — CRSOJ za enotnost strokovnih organizacij, postavil GRS v svojem zadnjem odgovoru sledeče pogoje:

a) združeno strokovno gibanje mora ostati v sestavu amsterdamske internacionale;

b) da v združenem gibanju ne sme biti »komunistično-boljševiških« tendenc, temveč, da mora vladati samo socialistični duh in da neodvisne strokovne organizacije sprejmejo naše obveznost, da pripravljajo ujedinjenje v duhu socialistične internacionale.

Z drugimi besedami: združeno strokovno gibanje ima biti v duševni, če ne tudi v organizacijski enotnosti s socialistično stranko in socialistično internacionalo.

Iz takih rezultatov pogajanj jasno sledi, da nalaga objektivni položaj potrebo, da se člani NDSJ v strokovnem gibanju borijo za dosego strokovne organizacijske enotnosti na sledeči poti:

1. Združenje strokovnih organizacij potom splošnega strokovnega kongresa na podlagi popolne proletarske demokracije. Popolno suverenost kongresa ujedinjenja se ima sprejeti z vsemi njegovimi posledicami. Pred kongresom se ima izvršiti propagando za absolutno svobodo diskusije in za pokoravanje manjšine sklepom večine v novi organizaciji. To mora prežeti vse organizacije množice, ker bi se brez tega težko preprečilo nov razkol strokovnih organizacij po reformistih, če bi oni ostali v manjšini.

Absolutna svoboda kritike od strani manjšine in popolna pravica proporcionalnega zastopstva manjšine.

Popolno izvrševanje sklepov kongresa, konferenc in strokovnih inštanc.

2. Boj za popolno neodvisnost strokovnih organizacij od političnih strank. — Strokovno gibanje ne smc v nobenem slučaju priti v vprašanje razkola političnih strank. A zato se mora boriti za enotno fronto z vsemi proletarskimi strankami.

3. Člani NDSJ se bodo borili za to, da kongres ujedinjenja odloži vprašanje internacionalne pripadnosti do bodočega rednega kongresa. Kritizirajoč najostreje kolaboristično politiko Amsterdama, se bodo člani NDSJ pokorili sklepu večine v slučaju, da kongres sklene, da se vprašanje internacionalne pripadnosti takoj reši; ravno tako bi zahtevali od eventualne reformistične manjšine, da se pokorava sklepu večine.

4. Načelo nepomirljivega razrednega boja se mora ohraniti v vseh sklepih združenega strokovnega gibanja.

VI.

1. Imajoč pred očmi očividno razbijaške namene GRSJ-a, se bo naša stranka trudila, da se vrši to delo za enotno fronto in organizacijsko enotnost strokovnih organizacij čimbolj v množicah, tako da usoda strokovnega gibanja ne bo zavisela od milosti amsterdamske birokracije. V ta namen bo delala stranka vsporedno s pogajanji z vrhovi strokovnih organizacij i za stvoritev enotne fronte od spodaj i za ustvarjanje živih organov enotne fronte.

2. V ta namen se bodo člani NDSJ trudili, da se postavi to enotno fronto v vsakdanjih bojih v delavnicah, s tem da bodo delali za tarifno in strokovno skupnost v vseh gibanjih delavcev raznih orientacij, organiziranih in neorganiziranih.

3. Za dosego tega cilja je treba zlasti koncentrirati vse sile za izvrševanje zakona o zaščiti delavcev, za volitve delavskih zaupnikov in za zgraditev krajevno, pokrajinsko in državno organiziranega aparata delavskih zaupnikov, ki bi obsegal vse organizirane delavce katerekoli orientacije in vse neorganizirane delavce in ki bi bil najmočnejši porok enotne fronte proletarskih množic.

4. V boju proti brezposelnosti, ki postaja najbolj pereče vprašanje vsega proletariata Jugoslavije, se bodo člani NDSJ zlasti borili za organiziranje vseh brezposelnih delavcev v špecialne skupne odbore brezposelnih delavcev.

5. S takim delom se bo ustvarilo predpogoje za uspešno združitev strokovnega gibanja od spodaj, potom akcijskih odborov, krajevnih strokovnih svetov, krajevnih podružnic in zvez raznih orientacij, tako da se izdela prve pogoje za kongres ujedinjenja strokovnih organizacij.

6. Boj pod parolo enotne fronte za izvršitev volitev v vseh delavskih ustanovah (delavske zbornice, uradi za zavarovanje delavcev, posredovalnice za delo itd.).

NDSJ postavlja za najneposrednejše naloge v boju za ujedinjenje strokovnega gibanja:

1. Boj za popolno svobodo strokovnih organizacij, za popolno pravico stavke, proti vsem izjemnim zakonom, ki omejujejo ali onemogočajo boj delavskega razreda, posebno proti zakonu o zaščiti države.

2. Reorganizacija profesionalnih zvez v industrijske. Vse konservativne težnje za ohranitev cehovsko-poklicnih organizacij je treba najbolj pobijati.

3. Boj za osemurnik.

4. Boj az izvrševanje in izpopolnjenje delavske zakonodaje.

5. Boj proti davkom na delavske mezde.

6. Boj proti fašizmu potom skupne obrambe delavcev in akcij množic.

7. Boz proti brezposelnosti, za podpiranje brezposelnih delavcev od strani države.

8. Boj za povišanje realne mezde.

9. Boj za zaščito delavške mladine.

Samo s takim sistematičnim, energičnim delom bo mogla NDSJ, spoštujoč neodvisnost strokovnih organizacij, postati najmočnejši faktor združevanja in krepitve delavskega strokovnega gibanja.

Širite „Glas Svobode“!

LISTEK.

Leon Trocki:

Zbogom Ilič! Zbogom voditelj!

Lenina ni več. Lenin je umrl. Skrivnostni zakoni, ki urejajo delovanje krvnih žilic, so pretrgali to življenje. Zdravilstvo ni moglo izvršiti tega, kar so od njega strastno pričakovali in zahtevali milijoni človeških src. Koliko izmed teh bi dalo brez obotavljanja svojo kri do zadnje kapljice, da bi oživili kroženje krvi velikega Lenina, Iliča, edinega največjega voditelja. Toda čudež se ni dogodil tu, kjer znanost ni zmogla nič več.

Lenina ni več. Te besede so padle v našo zavest ko velikanska skala v morje. Kako to verjeti? Zavest delavcev vesoljnega sveta se brani priznati to dejstvo, ker so sovražniki še močni in strašni; pot, ki nas čaka, še dolga in težavna; neizmerno delo, največje, kar jih je zabeležila zgodovina, še ni dovršeno.

Lenin je za svetovni delavski razred bolj potreben, ko je morda kdaj prej v zgodovini človeštva bil potreben katerikoli drug človek.

Druga doba njegove bolezni, težja ko prva, je trajala že deset mesecev. Po trpkem izrazu zdravnikov so se krvotočni organi »igrali« ves čas. Strahovita igra je bilo Iličevo žavljenja! Mogli smo pričakovati zboljšanje ali celo popolno okrevanje njegovega zdravja — ali pa tudi katastrofo! Vsi smo pričakovali okrevanja — pa je prišla katastrofa! Živčno središče, ki vodi dihanje, ni hotelo več služiti in je ugasnilo luč njegove genialne misli.

Iliča ni več! Stranka je sirota, sirota delavski razred. To najbolj čutimo, ko smo izvedeli za smrt onega, ki je bil učitelj in voditelj. Sodrugi, kako bomo napredovali na našem potu? Ali ne bomo zašli sedaj, ko Lenina ni več z nami?

Ostane nam leninizem. Lenin je nesmrten po svojih naukih, po svojem delu, po svoji metodi, po svojem zgledu, ki živi v nas, ki živi v stranki, ki jo je on ustvaril, v prvi delavski državi, katere glava in krmar je bil.

Naša bol je neizmerna ko naša izguba; toda bodimo hvaležni zgodovini, ki je dopustila, da smo Leninovi sodobniki, ki smo delali na njegovi strani, da smo njegovi učenci.

Naša stranka je leninizem v akciji, naša stranka je skupna delavska voditeljica. Vsak izmed nas je košček Lenina. Kako bomo napredovali na našem potu? Z lučjo leninizma v roki. Ali bomo našli pravo pot? S skupno mislijo, s skupno voljo jo bomo našli.

Jutri, pojutrišnjem, čez teden in še čez mesec si bomo rekli: »Ni mogoče, da Lenina ni več!« Da, njegova smrt se nam bo zdela še dolgo neverjetna, neresnična, samovoljna in strahovita zloraba narave! Naj nas rana, ki se nam bo ob misli na velikega umrlega odprla v srcu, vedno opominja, da se je naša odgovornost podvojila: bodimo vredni onega, ki nas je učil. V naši boli strnimo vrste in srca za nove boje!

Sodrugi! braljci! Lenina ni več pri nas!

Zbogom, Ilič! Zbogom, Voditelj!

Zinovjev:

Smrt Lenina in naloga njegovih učencev.

Ali si je mogoče predstavljati človeka, ki je slišal kedaj govoriti Vladimirja Iliča in bi pozabil to? In stotisoči, milijoni so slišali njegov živ govor. Vsakemu, ki je imel srečo, slišati govoriti Vladimirja Iliča, je dal sodrug Lenin del sebe samega. Kjerkoli se nahajajo danes ti tisoči in milijoni, ki so slišali Lenina, čeprav so raztreseni po vsem svetu — vendar vse te preveva praznično čuvstvo najglobokejše duševne hvaležnosti napram Vladimirju Iliču, mislijo na njega, ki je objel z nezaslišano silo, kot še nihče doslej, srca vseh bojevnikov za boljšo bodočnost človeštva. Po vsem svetu, v vseh jezikih ponavljajo danes milijoni in milijoni delavcev ime: Lenin.

Vsakdo, ki je poznal Lenina, ki je slišal Lenina, se mora danes udati čuvstvu osebne hvaležnosti napram temu človeku, ki je dvignil idejo delavskega razreda na tako nedosežno višino, ki je napravil človeštvo za celo glavo večje. S tem večjo silo vstaja to čuvstvo v nas, članih one stranke, ki jo je stvoril genij Vladimirja Iliča, v nas, učencih Vladimirja Iliča, ki smo delali ob njegovi strani dvajset let in še več, delili z njim bolest v porazih in radost v zmagah, ki smo se učili pri njem in ga poznali ter častili ne samo kot genialnega voditelja, temveč tudi kot človeka in učitelja.

14. marca 1883, na dan smrti Karla Marxa, je pisal Engels Sorgu, staremu Marxovemu prijatelju:

»Vsi z naravno nujnostjo nastopajoči dogodki nosijo gotovo tolažbo v sebi, čeprav so še tako strašni. Tako tudi tu. Zdravniška umetnost bi mu morda zagotovila životarjenje še za nekaj let, življenja bitja, ki si ne more pomagati, ki umira ne hipoma, temveč stopnjema. Tega pa ne bi vzdržal naš Marx. Živeti s toliko nedovršenimi deli pred seboj, s Tantalovim koprnenjem, da jih dokonča, in z nemožnostjo, da jih dovrši — to bi mu bilo tisočkrat bridkeje kot mehka smrt, ki ga je dohitela.«

Danes, ko leži pred nami komaj posušen protokol o zdravniški obdukciji Vladimirja Iliča, moramo tudi mi uporabiti te Engelsove besede pri sodrugu Leninu. Neizprosna skleroza, rezultat nadčloveških naporov pri neznosno težkem duševnem delu, je napravila brezupen položaj Vladimirja Iliča že pred onim napadom, ki je prišel 21. januarja in povzročil katastrofo. Lenin, oropan mož-

INTERNACIONALNI PREGLED.

Petrolejska revolucija v Mehiki.

Kot vse izgleda, se bo meksikanska revolucija proti predsedniku Obregonu končala s kompromisom, seveda s kompromisom, pri katerem bo Mehika Združenim severo-ameriškim državam dala koncesije, katere smatra za potrebne kapitalistična družba **Standard Oil Co.** Za sev. ameriške velekapitaliste je posedovanje mehikanskega petroleja življenjsko vprašanje.

Po strmoglavljenju predsednika Porf. Diaz (1910) je Mehika stremela za tem, da ovira predvladajoči vpliv ameriškega petrolejskega kapitala na meksikanske gospodarske in nacionalne interese. Hoteli so napraviti državo samo za lastnico petrolejski vrelcev. 1917. se je to potrdilo v **novi mehikanski ustavi**, ki je seveda niso hoteli priznati severnoameriški kapitalisti.

Člen 27. mehikanske ustave, ki je predvideval podržavljenje vseh meksikanskih petrolejskih polj, je bil končno vzrok za umor predsednika Carranza, potem ko je sev. Amerika grozila ne samo na papirju, temveč tudi s svojim vojnim brodovjem. Novi predsednik Obregon je začel voditi gospodarsko politiko, ki je bila bolj ugodna za severoameriške kapitaliste.

Kljub temu so sedaj sev.-ameriški kapitalisti, predvsem petrolejski kralji, na čelu jim **Rockefeller** organizirali upor proti Obregonu. Čeprav niso zmagali uporniki, je vendar Rockefeller zmagal nad Obregonom; sicer ne bi v zadnjem času zalagala Obregona z orožjem ameriška vlada pod predsedstvom Coolidge-a, ki je — izrazita Obregonova vlada. Obregon je, kot izgleda, dal vse garancije, ki jih je zahteval od njega Rockefeller.

Prvi komunistični angleški dnevnik v Severni Ameriki.

»Workers Party of America« (Delavska stranka Amerike) je začela izdajati svoj komunistični dnevnik na angleškem jeziku. Stranki se je posrečilo, da zbere 100.000 dolarjev za izdajanje dnevnika; to dokazuje naraščajoči vpliv stranke med proletariatom.

Workers Party ima še 11 drugih dnevnikov — v nemškem, ruskem, litavskem, finskem, poljskem, ukrajinskem, madjarskem, češkem i. dr. jezikih, ki izhajajo dnevno v 155.000 izvodih.

Anglija in Italija priznali sovjetsko Rusijo.

Angleška in italijanska vlada sta priznali sovjetsko Rusijo. To je največji uspeh zunanje politike unije sovjetskih republik. Francoska buržuazija je sedaj v stiski, ko je ostala osamljena v svojem sovražnem stališču napram sovjetski uniji.

Jugoslovanska buržuazija, ki se je izgovarjala, da čaka na priznanje sovjetske republike od strani velikih držav, bo pa menda še vedno čakala kot pokoren pes francoske buržuazije, če je ne bo prisililo delovno ljudstvo, da upostavi odnošaje s sovjetsko Rusijo.

Padanje francoskega in belgijskega franka.

Francoski frank pada dalje. Približuje se vrednosti našega dinarja. Sedaj se mu je pridružil še belgijski frank. Tako spravljata buržuaziji, ki sta v prvi vrsti ustvarili imperialistični versajski »mir«, svoje dežele v težavno gospodarsko krizo. Vse breme hočeta seveda zvaliti na ramena delavskega razreda.

Wilson umrl.

Umrl je Wilson, znan po svojih 14. točkah o »samoodločbi narodov«, s katerimi je farbal tudi našo buržuazijo in social- patriote. 14 točk je propadlo, se daj je umrl še njihov avtor.

Rezultati diskusije v Ruski komunistični stranki.

Po zmagi proletarske revolucije v Rusiji se je sedaj izvršila v ruski komunistični stranki tretja velika diskusija.

Prva diskusija je bila o brest-litovskem miru; ali naj boljševiki nadaljujejo vojno z nemškim imperializmom, ali naj sklenejo začasno pogodbo. Druga diskusija je bila leta 1920. Potem ko so ruski delavci in kmetje zmagovito končali svoj boj proti ententinim državam in kontrarevoluciji, je prišlo na dnevni red vprašanje vzpostave ruskega gospodarstva na novi podlagi. Debata se je pričela z vprašanjem strokovnih organizacij; diskusija se je končala z uvedbo takozvane 'nove ekonomske politike (Nep) in z utrditvijo enotnosti stranke, s tem da je 10. kongres stranke strogo prepovedal vsako ustvarjanje frakcij in grup v stranki.

Korenine sedanje tretje diskusije segajo v diskusijo o brest-litovskem miru in strokovnem vprašanju; ali pri sedanji tretji veliki diskusiji se je zmanjšalo število onih sodrugov, ki so se na strani opozicije borili proti Leninovi politiki (vodilne osebnosti opozicije pa so ostale skoro iste).

Kot pri drugi debati, tudi pri sedanji diskusiji ni stopilo temeljno vprašanje takoj v ospredje. Diskusija se ni začela o Nepu, o razmerju delavcev napram kmetom, temveč o demokraciji v stranki. Opozicija je hotela doseči svobodo ustvarjanja frakcij in grup v stranki, opozicija pa se je s tem postavila proti sklepu X. strankinega kongresa.

Ogromna večina strankinih članov je že pred strankino konferenco (ki se je končala tik ob Leninovi smrti) odklonila to zahtevo opozicije in dejala, da mora biti enotna proletarska stranka, ki je odgovorna za usodo 150 milijonov ljudi in ki je avantgarda tudi internacionalnega gibanja proletariata.

Strankina konferenca je po temeljiti debati sprejela tozadevno resolucijo z vsemi proti dvema glasovoma.

Ta resolucija pravi med drugim:

»V nadi, da bo vprašanje demokracije v stranki povzročilo povečano pazljivost vseh strankinih članov, so sklenile opozicionalne grupe, da izkoristijo to parolo v svoje frakcijske namene. Po septemberskem sklepu plenuma ruske komunistične stranke se je pojavilo pismo sodruga Trockija in neposredno za tem pismo 46 sodrugov. Ta pisma so vsebovala popolnoma napačno in ultrafrakcionaško ocenjevanje gospodarskega položaja države in notranjega položaja stranke, prorokovala so težko gospodarsko krizo v republiki in krizo v stranki ter obdolževala centralni odbor, da nepravilno vodi stranko.

Škodljivost teh frakcijskih akcij sodruga Trockija in 46 sodrugov se je povečala še s tem, da se je omenjena pisma takoj razširilo med široke kroge strankinega članstva, v rajone, med mladino in potem po vsej sovjetski uniji.

Centralni odbor in centralna kontrolna komisija sta na svoji seji, katere so se udeležili tudi zastopniki 10 največjih strankinih organizacij, sklenila, da ne objavi pisem sodruga Trockija in 46 sodrugov.

Brez ozira na to se sodrugi Trocki in njegovih 46 pristašev niso pokorili tako avtoritativni strankini inštanci in so nadaljevali svoj sistematičen boj proti centralnemu odboru stranke, v začetku v širokih krogih moskovske organizacije in potem v vsej sovjetski uniji. »Opozicija« je nadaljevala frakcijski boj. Trocki je objavil pismo pod naslovom »Novi kurz«, ki predstavlja frakcijski manifest proti centralnemu odboru. Kmalu na to sledeči članki sodruga Trockija so dali njegovemu frakcijskemu postopanju še večji poudarek, istotako tudi brošura sodruga Trockija (»Novi kurz«), ki je izšla na dan stvoritve strankine konference.«

Dalje pravi resolucija:

»Bankrot »opozicije« se je pokazal najbolj v gospodarskih vprašanjih. Opozicija ni mogla svojih obdolžitev z ničem podpreti.

V kritiki gospodarske politike stranke sta v opoziciji dve naziranji. En del »opozicije« daje velik davek »levi« frazeologiji proti novi ekonomski politiki sploh. Drugi, mnogo vplivnejši del »opozicije« očita centralnemu odboru, da ni šel dovolj na roko inozemskemu kapitalu itd. Ta del »opozicije« (Radek) je direktno predložil, da se dá internacionalnemu imperializmu mnogo več koncesij, da se ojači gospodarske odnošaje z inozemskim kapitalom. Stranka je brez obotavljanja odklonila obe zmoti.

»Opozicija« je v vseh svojih niansah pokazala popolnoma neboljševiška naziranja o strankini disciplini. — Po analizi vsega značaja postopanj opozicijonalnih zastopnikov lahko zvezni kongres stranke ugotavlja, da imamo opraviti v podobi današnje opozicije ne samo s poskusom revizije boljševizma, ne samo z direktnim obratom proč od leninizma, temveč z izrazitim malomeščanskim pojavom. Nobenega dvoma ni o tem, da se zrcali v tej »opoziciji« objektivno pritisk malomeščanstva na pozicije proletarske stranke in na njeno politiko.«

V svojem zadnjem delu pravi resolucija:

»Večanje aktivnosti in kulturnega nivoja širokih množic izvenstrankarskih delavcev in dela kmetov predstavlja nov faktor, ki more največ koristiti pri pravilni politiki stranke stvari revolucije. Da more odgovoriti popolnoma svojim nalogam in imeti v svojih rokah vodstvo teh plasti množic delavcev in neposedujočih kmetov, mora stranka njihovo notranje življenje osvežiti in aktivirati. V tem oziru je priznala ta diskusija stranki veliko korist.

Malomeščanske zmote »opozicije« je stranka hitro in odločno korigirala. Komaj so se pričele debate v stranki, ko je ena velika proletarska organizacija za drugo podvrgla malomeščanske zablode »opozicije« strogi kritiki in podpirala smer centralnega odbora. Kot prva se je javila kot vedno pri vseh načelnih debatah v stranki, najstarejša boljševiška delavska organizacija — petrogradska organizacija ruske komunistične stranke. Pismu petrogradske organizacije so sledili tucati največjih proletarskih organizacij v sovjetski republiki. Ko se je sestala stankina zvezna konferenca, je že vsa stranka z absolutno večino enodušno obsodila malomeščanske zmote.

Rezultat diskusije je, da se je jedro stranke še trdneje strnilo. Aktivnost in razredna zavest strankinih članov se je povečala. Znova se je razvilo resna gospodarska in strankina vprašanja, ki jih bo stranka v najbližjem času obdelala.

S posebno ostrino se je poudarilo stremljenje po strankini enotnosti. — Stranka bo politično uničila vsakega, ki bi se upal pregrešiti se proti enotnosti stranke. Enotnost stranke je zagotovljena bolj kot kdaj prej.

Medtem ko proglaša konferenca diskusijo o dosedanjih spornih vprašanjih za vso deželo kot rešeno, pozivlja vse strankine organizacije, da preidejo k stvarnemu delu.«

Tako se je končala diskusija v najmočnejši, izkristalizirani proletarski stranki, končala se je s tem, da se je stranka še bolj oživela. Meščansko in »socialistično« časopisje je kričalo o razkolu v ruski stranki itd., v resnici se je izvršilo načelno razčiščenje vseh spornih vprašanj. In v diskusiji je zmagala zdrava proletarska, boljševiška smer.

V centralni strankin odbor so bili izvoljeni vsi vodilni, sposobni sodrugi, med njimi tudi s. Trocki.

Vzpričo tega lahko gledamo z vso smelostjo v nadaljnji razvoj ruske revolucije in svetovnega proletarskega gibanja.

---

nosti, da govori, da piše, da vodi revolucionarje v boj, da dela in zopet dela — ali si moremo predstavljati večje muke te uporniške narave, tega zarotnika vseh zarotnikov, tega misleca vseh mislecev?

Ali roko na srce! Naj preživi vsak v sebi čuvstva, ki jih vzbuja v nas smrt Vladimirja Iliča. Hočemo si že sedaj predstavljati z vso hladnokrvnostjo in mirnostjo, ki smo se je naučili od Vladimirja Iliča, pred kakšne naloge smo postavljeni kot Leninovi učenci.

Do zadjega časa ni nihče od nas opustil nade, da se bo Vladimir Ilič še vrnil na delo. Mislili smo na čudež; saj se je vendar Leninu že desetkrat in stokrat posrečilo navidez nemogoče! Sedaj je konec s tem. Stranka more delati brez Lenina.

Naloge, pred katerimi so stali marksisti leta 1883 — po smrti Karla Marksa — so bile težke in komplicirane, ali toliko težje in kompliciranejše so naloge, pred katerimi stojimo danes mi, marksisti in Leninovi učenci v letu 1924, ko nas je zapustil sodrug Lenin.

Po Marxovi smrti so stali marxisti v prvi vrsti pred teoretičnimi nalogami. Internacionalno delavsko gibanje se je nahajalo v oni epohi brez cilja. Prva internacionala je razpadla, druga se ni mogla razviti. Francosko delavsko gibanje — in ne samo eno — se po težkem porazu pariške komune v letu 1871 nikakor še ni moglo vzpostaviti. Internacijonalno delavsko gibanje se je pričelo šele razvijati. Glavna naloga je obstojala v tem, da se napravi veliko Marxovo teoretično dedščino za premoženje širokega delavskega gibanja.

Naloga marxistov in leninistov je danes mnogo bolj komplicirana in odgovorna. Internacionalno proletarsko osvobojenje se je započelo. Doseglo je svoje prve zmage v eni največjih dežel sveta. Istočasno so pa še pred nami vse težkoče velikega boja za osvoboditev proletarijata v internacionalnem obsegu. Druga internacionala še vedno širi svoj strup v internacionalno delavsko gibanje. Naloge po Vladimirju Iliču ustanovljene nove, revolucionarne proletarske internacionale postajajo z vsakim dnem težje. Pot je vedno težavnejša, vedno bolj strma. K zmagi korakajoči internacionalni proletariat bo še v svojih poedinih četah ne samo enkrat ali dvakrat izgubil pot in s krvavo glavo iskal novih potov. Razdejan po prvi imperialistični svetovni vojni, križan in prevaran po taži voditeljih druge internacionale, se še vedno ni opomogel internacionalni proletariat iz strašnega čuta brezciljnosti. Marksisti in leninisti, ki imajo sedaj voditi internacionalno delavsko gibanje brez svojega dosedanjega brezprimernega učitelja in voditelja, stoje pred neodkrito deželo najtežavnejšega — ne le teoretičnega, temveč tudi praktičnega — političnega dela...

...Mi moramo delati tako, da moremo odgovarjati delavskemu razredu in kmetom s polno pravico: Da, mi vas vodimo k zmagi!

Svesti si neizmerne važnosti naših nalog, ki jih imamo v bodoče izvrševati na podlagi naših kolektivnih izkušenj brez genialnih nasvetov Vladimirja Iliča, moramo za vsako ceno še bolj skupaj držati in tvoriti še tesneje strnjeno družino. Leninova smrt mora biti signal za bratsko strnenje vseh resničnih Leninovih učencev. Mi bomo ostali odločni, da vsi skupaj, čeprav v manjši meri, nadomestimo Lenina. Nadaljujmo njegovo veliko delo z njegovo vdanostjo, njegovo previdnostjo, njegovo mirnostjo, njegovo energijo in z njegovim pogumom ter z njegovo ljubeznijo do stvari in — čeprav v manjši meri — z njegovo dalekovidnostjo!

Nova carsko-ruska država.

Radikalna vlada odpušča državne uradnike, ki niso Srbi in Vranglovci.

V Beogradu, širom cele Srbije, kot tudi v ostalih pokrajinah, je masa Rusov-Vranglovcev v državni službi. Obstojajo celi oddelki, kjer so sami Rusi, od katerih jih je 90% nesposobnih, ker preteklost teh ljudi je obstojala le v ropanju in požiganju.

Jugoslavija postaja nova carsko-ruska država. Ona stara se je zrušila do temelja, čeprav je bila mnogo močnejša od eshaezijske.

Radikali, le tako naprej!

Rezultati referenduma.

Doslej se je izvršil referendum v sledečih krajevnih organizacijah NDSJ v Sloveniji:

V Ljubljani, Mariboru, Trbovljah, na Jesenicah, na Vrhniki, v Zalogu, v Tržiču, v Kamniku; povsod so bili sprejeti vsi predlogi enoglasno; samo v Ljubljani je bil 1 glas proti resoluciji o narodnostnem vprašanju in 1 glas proti predloženi kandidatski listi strankinega sveta. Svoje soglasje z resolucijami so nam poslala zaupništva v Medvodah, Črnomlju, Dravogradu, Guštanju, Celju. Po drugih krajih se bo referendum končal do 15. februarja.

V Beogradu so bile sprejete resolucije proti 3 glasovom. V Zagrebu enoglasno.

Iz tega se vidi enodušno presojanje današnjega položaja po strankinih članih. Po vseh krajih vlada živahno zanimanje članov za predložene resolucije in potek referenduma.

Referendum se bo končal torej skoro enoglasno. Stranka bo lahko prešla k potrojenemu delu med množicami.

O nadaljnjih rezultatih poročamo.

Dopisi.

Iz Tržiča. — V nedeljo dne 3. februarja 1924 se je vršil pri nas sestanek zaupnikov NDSJ za Tržič in okolico. Razpravljalo se je o resolucijah, ki so predložene članstvu NDSJ v referendum. Vse resolucije so se sprejele soglasno brez sprememb. Navzoči zaupniki so sklenili, da započnejo z energičnim delom za vzpostavitev krajevne organizacije NDSJ, ki se bo tudi udeležila predstoječih občinskih in oblastnih volitev. — Ostale stranke so se že popolnoma razkrinkale s svojim delom, oziroma nedelom. Delavstvo, pa tudi kmetje iz okolice vedno bolj spoznavajo klerikalni humbug z »avtonomijo« in z velikim zanimanjem poslušajo in odobravajo naše zahteve v narodnostnem in agrarnem vprašanju. Razen klerikalcev životarijo pri nas še socialpatriotje, samostojneži in demokrate, ki se pa vtapljajo v svojem lastnem blatu. — Z živahnim delom bomo kmalu imeli tudi v Tržiču zdrav in razredno zaveden delavsko kmetski pokret. —

TRBOVLJE. — Shod klerikalnih poslancev. Mi Trboveljčani smo srečni ljudje. Zmerom nas pride kdo obiskat. Ni zadosti, da se nahaja stalno v Trbovljah policijski komisar Habé, zadnjo nedeljo pa sta se prikazala kar dva klerikalna poslanca. Na shodu je bilo salamensko malo ljudi, okrog 50 in še od teh je bila večina nas, neodvisnih. Poslanca slavnega parlamenta sta nam razlagala, kaj se njima zdi in sanja o rudarski stavki ter o njenih napakah. Mi že sami vemo, kako je s to stvarjo, ker smo mi štrajkali, ne pa poslanci. Kje so bili pa takrat poslanci, ko so nas aretirali in gnali v celjske zapore? Kje so bili poslanci, ko je divjal najhujši teror s strani žandarjev in oblasti? Vozili so se v brzovlakih in vlekli plačo 300 dinarjev na dan. Poslanca sta tudi povedala, kako sta se pred par dnevi potegovala za rudarje v parlamentu. To smo res srečni mi, rudarji! Kar v parlamentu se govori o nas. Možakarja pa nista prinesla zboljšanja plač, prinesla nista ničesar, kakor samo obljub. Obljub smo pa že zdavnaj siti in se na nje sploh ne oziramo. Gospoda klerikalca sta nam tudi priporočala avtonomijo kot edino zveličavno sredstvo in žavbo proti lakoti in vsem nadlogam. Rekla sta, da je velika razlika med Srbi, Hrvati in Slovenci. Mi pa smo mnenja, da te razlike niso velike, ampak zelo majhne. Pač pa poznamo eno drugo razliko, ki jo klerikalna gospoda zelo rada pozabi in to je razlika med delavcem in kapitalistom, med revnim in bogatim, med lačnim in sitim. To je tista razlika, s katero nismo zadovoljni in ki jo hočemo odpraviti. Iz našega težkega položaja nas ne bo rešil parlament in njegovi poslanci. Rešila nas bo samo organizacija. In avtonomija naj gre v kot, kajti za delavca in kmeta je samo delavsko-kmečka republika Slovenija.

CELJE. — Invalidsko vprašanje. — Resolucija vojnih invalidov v Celju. — Podružnica organizacije vojnih invalidov v Celju nam je poslala resolucijo, ki jo je sklenila na svojem IV. rednem občnem zboru. Mi rade volje priobčujemo to resolucijo, ki kaže, da se vojni invalidi v Celju brigajo za svojo usodo bolj kot pa njihov izvrševalni odbor v Ljubljani. Prepričani smo, da bodo invalidi tudi po ostalih krajih stopili na plan za svoje pravice in tudi vztrajali v boju za svoje pravice in da bodo posegli pri tem po vseh sredstvih za dosego svojih zahtev. Invalidi na Dunaju so udrli v parlament, da dokažejo vladi, da nočejo več mirno čakati na milostne drobtinice. Tudi jugoslovanski invalidi bodo morali odločno nastopiti, da se zgane gospoda.

Resolucija

sprejeta na IV. rednem občnem zboru podružnice udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot v Celju dne 13. jan. 1924.

1. Zahtevamo od ministrstva za socialno politiko v Beogradu, da se čim preje odobri in uveljavi načrt invalidskega zakona, kakor je bil zasnovan povodom I. invalidskega kongresa v Ljubljani.

2. Odločno protestiramo proti ukinitvi ministrstva za socialno politiko, ker niti dosedaj, ko isto še obstoji, nismo mi vojni invalidi, niti drugi revni sloji imeli s strani države dovolj pomoči in ker se bo s prenosom poslov tega ministrstva na druge resore naše splošno stanje še bolj poslabšalo.

3. Protestiramo enodušno proti nameravanemu prevzemu invalidske uprave po vojaški oblasti.

4. zahtevamo, da se vse državne oblasti v invalidskih zadevah brezpogojno obračajo na udruženje invalidske organizacije, odnosno njenih zaupnikov.

5. Protestiramo energično proti temu, da se je s strani državne uprave vpeljal davek, ki se po nas in radi nas naziva »invalidski davek«, ker s tem smo od strani davkoplačevalcev izpostavljeni mučnim očitkom in mržnjam. Ime invalidski davek naj se takoj ukine in naj se davek pod tem imenom priračuna splošnemu davku.

6. Obsojamo enodušno preenostransko postopanje specijalne invalidske komisije, katera, kot doznavamo od zanesljivih virov, pri pregledovanju črta zelo veliko vojnih invalidov, ki niso po lastni krivdi prišli ob originalne dokumente.

7. Ogorčeno protestiramo proti redukciji invalidov drž. nameščencev pod ministrstvom za socialno politiko in drugih. Smatramo za sveto dolžnost državnih oblasti, da vojne žrtve po možnosti še podpirajo pri sprejemu v civilne in v državne službe.

8. Zahtevamo z vso odločnostjo, da se stori vse potrebno, da se bodo prošnje za pokojnine, dodatek, kredite in drugo v svrho osamosvojitve posameznih invalidov hitro in ugodno reševale.

9. Energično protestiramo proti temu, da se državna invalidska uprava, žal, tako često izgovarja, da nima sredstev ter da vsled tega ne more nudili izdatne pomoči.

10. Izvršni odbor naše organizacije z vso resnostjo pozivamo, da se z vso silo zavzame za vpoštevanje in izvršitev naših resolucij na pristojnih mestih.

Izvršnemu odboru udruženja vojnih invalidov v Ljubljani

se predlaga sledeče:

1. Izda naj se poziv (apel) na narod in na narodno skupščino, da nas podpira v boju za dosego našega invalidskega zakona, kot je bil zasnovan in predložen zastopnikom invalidskega mednarodnega kongresa v letu 1922.

2. Izvršni odbor naše organizacije v Ljubljani naj daje iniciative in smernice vsemu stremljenju in delovanju naših podružnic v tesni notranji vezi istih in jih podpira ali spodbuja k smotrenemu resnemu delu.

3. **Glasilo organizacije »Vojni invalid« naj se primerno reformira, tako da postane v istini dober glasnik našega položaja, vztrajen, odločen zagovornik, svetovalec, vodnik in prijatelj.**

4. Izvršni odbor v Ljubljani naj se v bodoče izvoli iz odbornikov cele Slovenije. Isto tako naj se Središnji odbor izvoli iz cele kraljevine. V to svrho naj se izposlujejo potrebne vozne olajšave.

5. Izvršni odbor naše organizacije naj skuša v okviru organizacijskih pravil ali izven teh doseči enotno, iskreno delovanje in skupno nastopanje vseh izvršnih odborov in njih glasil.

6. Izvršni odbor v Ljubljani naj se takoj resno oprime dela za ustanovitev raznih invalidskih obrtnih zadrug, ker bi bile iste izučenim invalidom obrtnikom in tudi naši organizaciji v veliko korist.

Mežica. — Dne 13. t. m. je tukajšnji **rudarski paznik** D. tako premikastil svojo ženo, da se govori, da bi jo bil popolnoma ubil, ako bi ne prihiteli drugi zraven, eno oko je menda izgubljeno za vedno. — Baje jo je vlekel po neki drči precej daleč ter ji izpulil skoro vse lase. Vzroka se še ne ve pravega, pravijo pa, da je v drugem stanu. Take **surovine** pa ima nastavljene to podjetje **kot paznike!** Take živine pomagajo tlačiti delavski razred. To so pazniki in čuvaji današnjega družabnega reda.

Mladinski vestnik.

POLICAJEM SO SE PRIDRUŽILI ŠE »NARODNI« UČITELJI.

Ni dovolj, da podjetniki in mojstri izrabljajo vajence in vajenke. Hoteč ukrotiti probujajočo se mladino, so se policajem z golimi sabljami pridružili še učitelji s fašistovskimi metodami. Mojster, policaj in učitelj so stvorili enotno fronto proti vajencem in vajenkam. Prvi pravi: »Stisnite pasove!«, drugi kriči: »Nastavi hrbet!«, tretji pa pridiga: »Marš, prokleti boljševik!«

Omeniti hočemo, kako so pričeli postopati učitelji, ki so menda sami fašisti. Najprej so pričeli hujskati vajence proti vajencem. Nato so vsem v razredu držali dolgo pridigo. Če si delil letake, te je učitelj zagrabil, dal celo aretirati. Na Prulah pa je bil vajenec F. izključen iz šole zaradi tega, ker je delil letake.

Take metode so več kot režimske. Tako so ravnali šomaštri v srednjem veku. Vajenci in vajenke pa takih šikan ne bodo trpeli. Z njimi se mora postopati kot z ljudmi, ne pa kot s šolskimi otroci. Vajenci so samostojni in hočejo biti samostojni. Učitelj naj pa vrši svojo dolžnost v šoli, za drugo naj se ne briga. Plačan je, da uči, ne pa da vajence klofuta in izključuje. Posebno pa še, ko so vajenci sami plačevali šole in s tem učitelje.

Zahteva mladine mora biti: Proč s srednjeveškim postopanjem! Proč s fašistovskimi učitelji!

TUDI »OMLADINSKA BORBA« USTAVLJENA.

Usoda, ki je doletela našo »Proletarsko mladino«, je zadela tudi zagrebško »Omladinsko borbo«. Potem ko je policija zaplenila pet številk tega mladinskega glasila, je končno sploh prepovedala njegovo izhajanje. Pač najbolje! Ne bo treba policijskim ravnateljem imeti tako budnih oči in tratiti čas s čitanjem »boljševiških« člankov. — Izhaja torej zdaj samo še »Mladi Radnik« v Beogradu.

POZDRAV KONGRESU S. R. O.

10. februarja se sestanejo v Beogradu delegati Saveza Radničke Omladine na svoj kongres. Dočim ko bodo zastopani na kongresu naši sodrugi na jugu, slovenska delavska mladina ne bo mogla poslati svojih delegatov, ker ji je režim ugrabil vse organizacije. Posrečilo se je terorju, da onemogoči velik kongres mladine cele Jugoslavije, na katerem bi se določile skupne naloge in skupne akcije celokupne jugoslovanske proletarske mladine.

Delavska mladina Slovenije pozdravlja kongres Saveza Radničke Omladine v nadi, da bo povzdignil mladinski pokret in mu dal določenih smernic. Kljub temu, da ne more aktivno sodelovati na kongresu, izjavlja svojo solidarnost s sklepi kongresa in zagotavlja, da bo stala čvrsto v strnjenih vrstah jugoslovanske delavske mladine v boju za interese delavske mladine, za zrušitev kapitalizma in za osvoboditev delavskega razreda. Delavska mladina Slovenije hoče in bo ostala v prvih bojevnih vrstah in kliče:

Naj živi kongres S. R. O.!

Naj živi mladinska organizacija za celo Jugoslavijo.

VSEM OMLADINCEM.

Čitajte in širite proletarski tisk! Kupujte proletarske slike! Na razpolago so sledeče **knjige:**

1. Pravljice Iztoka. Cena 10 Din.
2. Medvladje. Roman na 233 straneh. Spisal Jože Pahor. Cena 30 Din.
3. Lenin. Njegovo življenje in delovanje. S sliko. Cena 5 Din.
4. Plamteči okovi. Pesmi M. Klopčiča. Cena 10 Din.
5. Uloga proletarske omladine. Govor s. Lenina na II. kongresu ruske mladine. Knjižica je izšla v Beogradu, tiskana je v cirilici. Stane samo 3 Din. Dobi se tudi pri nas.

Na razpolago so tudi **razglednice** od Roze Luksemburg, Karla Liebknechta in Lenina. Stanejo 1 Din. Naroči se samo večjo množino.

Piše se na »Mladinski vestnik«, Karla Marksa trg 2.

Reduciranci — upokojenci, pozor! O priliki dostave dekretov za upokojitev se predlagajo reducirancem v podpis prejemna potrdila, ki vsebujejo obenem izjavo, da se reduciranec odpove pravici eventuelne pritožbe na upravno sodišče. Svarimo vse prizadete, da ne podpišejo te izjave, ker **bi utegnila imeti zanje dalekosežne** posledice. Vsak naj izjavo krepko prečrta ter pod njo napiše: »Izjave ne podam in sem jo zato lastnoročno črtal.« — Potem šele naj prejemnico podpiše.

Tiskovni sklad.

Brajda Anton, Ljubljana VII. 2 Din, Bizovičar Štefan, Ljubljana VII. 1 Din, Z. P., Ljubljana VII. 5 Din, Žorga Jakob, Ljubljana 5 Din, Grdadolnik Ivan, Ljubljana 2 Din, Šešek Franc, Medvode 10 dinarjev, N. N., Ljubljana 2 Din, Zupančič Josip, Logatec 25 Din, Omejc Franc, Šmarino 10 Din, Janez 8 Din, Kregar Jože, Ljubljana 2 Din, Šešek Franc, Medvode 10 Din, N. N., Ljubljana 2 Din, na sestanku v Tržiču ob referendumu 50 Din, Blaževič Josip, Ljubljana 3 Din, Hamerščak Anton, Vič 5 Din; skupaj 142 Din; preje izkazanih 230 Din; **skupaj 372 Din.**

Te dni je gotova knjiga

Lenin

Njegovo življenje, delovanje in dejanje.

Knjiga obsega 52 strani in ima sledečo vsebino:

1. **Predgovor.**
2. **Leninovo življenje in delovanje.**
3. **Značaj Vladimirja Iliča.**
4. **Lenin. K. R.**
5. **Enotnost v Leninovem nauku in delu.**
6. **Revolucionarni marksizem.**

Leninova slika bo tiskana na posebnem umetniškem papirju.

Knjiga je izšla kot prvi zvezek marksistične biblioteke.

Knjiga stane samo 5 Din, po pošti 25 para več. Razprodajalci, ki niso člani stranke, imajo 20 % popusta. Onim sodrugom in zaupnikom, ki se se že javili, pošljemo knjigo že v ponedeljek. Poedini naročniki naj pošljejo denar naprej po položnici »Glasa Svobode« s pripombo: Za knjigo. Te pripombe ne izpustiti, ker bi sicer šla poslana vsota za naročnino »Glasa Svobode«.

Sodrugi in sodružice, kupujte to predragoceno knjigo! Vsaka delavska hiša jo mora imeti. V vsako vas mora priti!

Pozor, naročniki!

Danes prilagamo vsem naročnikom, ki so zaostali z naročnino, položnice. Tisti, kateri dolgujejo za januar, imajo rdeč znak, za februar moder (plav) znak na naslovu. Tisti pa, ki dolgujejo še za leto 1923, imajo rdeč in moder (plav) znak ter ako ne poravnajo zaostale naročnine, se jim list z 20. februarjem ustavi.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij.
Odgovorni urednik Anton Šušteršič.
Tisk tiskarne »Merkur« v Ljubljani.

Zbirajte za tiskovni sklad „Glasa Svobode“!